
Hertsölund-Lillstrandens förskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling 2016-2017

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen Förskola

Ansvariga för planen Förskolechefen

Vår vision Vår vision är att alla barn, föräldrar och personal oavsett etnicitet, kön, könsidentitet eller könsuttryck, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder ska känna sig välkomna och trygga på vår förskola. Alla barn, föräldrar och medarbetare ska känna sig respekterade utifrån diskrimineringsgrunderna.

Planen gäller från 2016-10-01

Planen gäller till 2017-09-30

Barnens delaktighet

Samtal med barnen kring hur man är mot varandra.

Genom samtal i konfliktsituationer reflekterar vi tillsammans och försöker hitta en lösning, detta för att barnen ska få syn på sin egen delaktighet i händelsen, ta eget ansvar, och kunna hjälpa varandra i liknande situationer.

Vid samlingar samtalar vi om olika förändringar vi behöver göra på avdelningen, planera skolgruppen, aktiviteter under öppet hus mm.

Vi pedagoger försöker vara lyhörda och ta tillvara på barnens tankar och idéer, oavsett ålder, så att alla är delaktiga i den dagliga verksamheten..

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldramöten

Dagliga kontakter med vårdnadshavare.

Utvecklingssamtal 1ggr/år, fler om så önskas.

Nöjdkundenkät

Blogg

Personalens delaktighet

Apt

Reflektionsgrupper

Vardagliga diskussioner

Planeringsdagar

Förankring av planen

Föräldramöten

Hemsida.

EdWise

I det dagliga arbetet kring värdegrundsfrågor

Apt, delaktighet i upprättandet av planen.

Diskussioner kring värdegrundsfrågor och diskrimineringsgrunderna.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Fjolårets plan har utvärderats på en personaldag. Utvärderingen har fokuserat på hur vi har använt planen i praktiken. Vid upprättandet av fjolårets plan användes diskrimineringsombudsmannens planeringsverktyg. Vi måste bli bättre på att dokumentera händelser som kan vara kränkande eller diskriminerande. Använda mall för dokumentation vid kränkande behandling.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Personalen har varit delaktig i utvärderingen.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Det är bra att diskutera dessa frågor kontinuerligt. Vi måste bli bättre på att dokumentera det vi gör. Vi gör mycket som har med värdegrund, normer och värden i vårt arbete men vi är dåliga på att dokumentera arbetet. Reflektionsgrupper.

Årets plan ska utvärderas senast 2017-09-30

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Genom samtal och reflektioner, samt dokumentation i form av ifyllda handlingsplaner vid planeringsdagar.

Ansvarig för att årets plan utvärderas Förskolechef

Främjande insatser

Främja lika rättigheter och möjligheter

Områden som berörs av insatsen Kränkande behandling, Kön, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Sexuell läggning, Funktionsnedsättning och Ålder

Mål och uppföljning

Barnen ska ha kännedom kring hur man är mot varandra och respektera varandras åsikter utifrån diskrimineringsgrunderna.

Barnen ska få redskap i hur man markerar/accepterar sina/andras gränser utifrån diskrimineringsgrunderna

Barnen ska ges förutsättningar och verktyg i hur man respekterar varandras olikheter.

Barnen ska ha kännedom kring hur man pratar med varandra på ett respektfullt sätt.

Pojkar och flickor ska ges samma förutsättningar i verksamheten

Observera hur personal agerar i barngruppen utifrån diskrimineringsgrunderna.

Insats

Vi uppmärksammar traditioner från olika religioner som finns representerade i vår verksamhet.

Vi ger alternativ till hur man kommunicerar och uttrycker sig på ett föredömligt sätt.

Vi styr talutrymmet utifrån genus vid ex vis samlingar, matsituation, fri lek.

Hjälpa barnen att våga säga nej och att respektera varandras gränser ex. vis respektera ett nej, stopp, sluta.

Lära barn att kunna ta ett nej – ge dem verktyg att klara situationen

Ansvarig Arbetslagen

Datum när det ska vara klart 2017-09-30

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Husmodellen.

Samtal med barnen i den dagliga verksamheten, samlingar vilket kan mynna ut i barnintervjuer

Apt

Planeringsdagar

Områden som berörs i kartläggningen Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Sexuell läggning. Funktionsnedsättning och Ålder. Hur barnen trivs på förskolan, om de känner sig utsatta för kränkningar, var, när och hur.

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Husmodellen

Föräldrar som uppmärksammar att barnet blivit utsatt och berättar för förskolans personal

Dagliga kontakten med föräldrar

Utvecklingssamtal

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Apt

Genomför kartläggningen

Planeringsdagar

Resultat och analys

Barn som är rädd för andra barn.

Barn blir utsatta av kränkande behandling, genom slag, sparkar, bett, knuffar, klösning och rivning.

Barn som väljer bort andra barn och med kroppsspråk och ord visar att de inte vill vara med det andra barnet.

Barn som förstör för andra barn genom att t ex riva det som byggts.

Barnen tar saker från andra barn.

Förebyggande åtgärder

Allas lika värde

Områden som berörs av åtgärden Kränkande behandling, Kön, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Sexuell läggning, Funktionsnedsättning och Ålder

Mål och uppföljning

Barnen ska ha kännedom kring hur man är mot varandra och respektera varandras åsikter utifrån diskrimineringsgrunderna.

Barnen ska få redskap i hur man markerar/accepterar sina/andras gränser utifrån diskrimineringsgrunderna.

Barnen ska ges verktyg i hur man respekterar varandras olikheter.

Barnen ska ha kännedom kring hur man pratar med varandra på ett respektfullt sätt.

Pojkar och flickor ska ges samma förutsättningar i verksamheten.

Åtgärd

Vi går aktivt in i konflikter som uppstår.

Vi pedagoger finns tillgängliga i leken, och går aktivt in för att hjälpa barn in i leken vid behov.

Pedagogerna försöker styra aktiviteter så att alla barn oavsett kön, funktionsnedsättning, eller etnicitet får vara med..

Vuxna är närvarande och lyhörda så att de kan agera när en kränkande situation uppstår.

Vi genomför kontinuerliga observationer avseende barns fria lek.

Vi ger barn möjlighet att leka med olika slags material oberoende av kön.

Ansvarig Personal på avdelningarna

Datum när det ska vara klart 2017-09-30

Rutiner för akuta situationer

Policy Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling på vår förskola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Observationer

Personal sprider ut sig i de olika rummen och vid utevistelse

Barnintervjuer

Samtal med föräldrar

Personal informerar varandra om de ser någon kränkning eller trakasseri.

Personalen är lyhörd och observant.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Vid funderingar kan föräldrar vända sig till all ordinarie personal.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Personalen pratar med berörda och dokumenterar det som kommer fram.

Personalen informerar förskolechef

Personalen informerar vårdnadshavare.

Observationer genomförs

Upprätta handlingsplan

OSIS-blankett fylls i av ansvarig personal

Stöd till den som är utsatt, och till den som utsätter.

Vid behov kontakta elevhälsan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Någon vuxen eller barn reagerar på en händelse.

Personal samtalar och lyssnar in situationen - exempelvis varför gjorde du så/Hur tänkte du?

Personal dokumenterar eventuellt situationen som uppkommit.

Kontakta överordnad chef.

Fackligt ombud kontaktas.

Förskolechef har samtal med berörd person/personer.

Förskolechef kontaktar personalkonsult.

Vid behov kontakta skyddsombud.

Samtal i arbetsgruppen.

Rutiner för uppföljning

Uppföljning och utvärdering sker vid behov på avdelningsplanering för att se hur vi behöver gå vidare.

Arbetslaget är ansvarig för att uppföljning/utvärdering sker.

Förskolechef ansvarar för dokumentation och uppföljning när det gäller vuxna som kränker.

Rutiner för dokumentation

Den personal som får kännedom om händelsen dokumenterar direkt.

Vid dokumentation används dokumentet "Dokumentation vid kränkande behandling".

Förskolechefen ansvarar för att dokumentera när vuxna kränker.

Ansvarsförhållande

Förskolechef:

Har det övergripande ansvaret för arbetet med att främja likabehandling samt ge förutsättningar för diskussioner och kompetensutveckling inom området. Förskolechef ansvarar för uppföljning, utvärdering och revidering av likabehandlingsplanen.

Personal:

Personalen följer likabehandlingsplanen, rapporterar till förskolechef om kränkning/diskriminering förekommer. Detta gäller både kränkning/diskriminering mellan barn-barn, vuxen-barn, vuxen-vuxen. Personalen kartlägger, utreder, åtgärdar, dokumenterar och utvärderar. Personalen ska vara lyhörd till barnens signaler och ge förutsättningar för barnen att våga öppna sig och berätta vad de varit med om eller sett.

Dokumentation vid kränkande behandling

Datum:

Plats:

Inblandade:

Händelseförlopp:

Åtgärder:

Kontaktat:

Ansvarig pedagog:

Uppföljning:

Avslut:

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den akutella förskolan.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. /P>

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier

- En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet pojkar på förskolan. [diskriminering]
- När barnen leker på gården berättar Peter för sin förskollärare Gunilla att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Gunilla säger skrattande ”Då kanske vi ska kalla dig för Petra, så att de andra inte tror att du är Fatima”. Hon berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. [trakasserier på grund av kön]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

Sedan ett år tillbaka markerar Erik, 5 år, tydligt att hon helst vill vara flicka och kallas hon och henne. Föräldrarna har gått med på hennes önskemål att bära klänning. En dag är Erik ledsen när pappa kommer till förskolan för att hämta henne. Hon berättar att hon inte fick följa med på utflykt eftersom hon vägrade att ta på sig ett par byxor. Pappa frågar personalen varför Erik skulle byta till byxor och får svaret: ”Det får vara någon måtta med tramset.”

Pappan blir också uppmanad att i fortsättningen klä Erik i ”riktiga kläder” eftersom några barn har börjat reta henne för att hon bär klänning. [diskriminering och trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- En förskola med många barn med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn när man tar in nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]
- En av förskollärarna uttalar sig negativt om polacker inför barnen. I barngruppen finns det ett polskt barn som tar illa vid sig. [trakasserier]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Axel går i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens söndagsskola. Hans dagbarnvårdare säger ”Usch, vilket trams! Ska du bli en sådan där bibelfanatiker?” [trakasserier]
- Salima blir ledsen eftersom några av de andra barnen brukar skratta åt hennes mamma som bär muslimsk huvudduk när hon kommer och hämtar henne. En av barnskötarna tröstar Salima, men vidtar inga andra åtgärder. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Anna som har ADHD får inte börja på samma förskola som sin storebror. Kommunen, som tillämpar syskonförtur, tycker i detta fall att Anna ska börja på en annan förskola. Där finns det andra barn med samma diagnos och personalen har därför kunskap om denna. [diskriminering]
- David har muskeldystrofi som gör att han går klumpigt och ostadigt och har lätt för att falla. Några av barnen brukar reta David och kallar honom ”Snubbelfot”. Personalen har hört att han blir retad, men har inte vidtagit några åtgärder. [trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning

- Det har gått bra på förskolan tills James äldre bror kommer på besök. Några av barnen har hört när deras storasyskon i negativa ordalag kallat James bror för bög. Nu får James inte vara med och leka eftersom han har en ”äcklig” storebror. Eftersom en av de vuxna på förskolan hör ordväxlingen utan att reagera känner James att han inte har någon att vända sig till. [trakasserier]
- Johanna är ny på förskolan och ska fylla i sitt familjetråd. Hon får en förtryckt mall där mammans och pappans namn ska fyllas i. Hon vill ha ett nytt papper med mamma och pappa, men får till svar att hon kan stryka över pappa och skriva dit ”den andra tantens” namn. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelse som kan vara trakasserier:

Malte är den enda sexåringen som går kvar i förskolan och inte har börjat i förskoleklass. Det är hans föräldrar som valt det. De andra barnen retar honom ofta för det. [trakasserier]